

Ekoloji

16, 64, 37-42
2007

Batman Yöresinin Makrofungusları

Selami DEMİR

Sakarya İlköğretim Okulu, 72040 BATMAN

Kenan DEMİREL, Yusuf UZUN

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi,
Biyoloji Bölümü, 65080 VAN

Özet

Bu çalışma 2002-2004 yılları arasında Batman yöresinden toplanan makrofunguslar üzerinde yapılmıştır. Arazi çalışmaları esnasında toplanan örneklerin doğal habitatlarında fotoğrafları çekilerek gerekli morfolojik ve ekolojik özellikleri ile yöre halkının tür hakkındaki bilgileri kaydedilmiştir. Laboratuvar ortamında gerekli mikroskobik incelemeler yapılarak mikroskobik veriler elde edilmiştir. Makroskobik ve mikroskobik verilerin kullanımıyla Ascomycetes ve Basidiomycetes sınıfları içinde dağılım gösteren 21 familya'ya ait 50 makrofungus taksonu teşhis edilmiştir. Böylece Batmandaki makrofungus takson sayısı 76'ya ulaşmıştır. Ayrıca bu çalışma ile 3 makrofungus taksonu ilk defa toplanarak ülkemiz makrofungus florasına ilave edilmiştir. Bunlar; *Amanita vittadinii*, *Dichomitus campestris* ve *Mycena epipterygia* var. *splendidipes*'dir.

Anahtar Kelimeler: *Batman, makrofunguslar, taksonomi, Türkiye.*

Macrofungi of Batman Province

Abstract

This study was carried out on macrofungi collected from Batman province in between 2002-2004 years. During field investigations, photos of the macrofungi taxa were taken from their natural habitats. The knowledge of local people about macrofungi and ecological features were recorded. The microscopic data were provided from laboratory studies. According to macroscopic and microscopic investigations, 50 macrofungi taxa were identified belonging to 21 families in Ascomycetes and Basidiomycetes classis. So the number of macrofungi taxa in Batman was reached to 76. Especially 3 taxa were added to macrofungi flora of Turkey for the first time in this study. These are; *Amanita vittadinii*, *Dichomitus campestris* and *Mycena epipterygia* var. *splendidipes*.

Keywords: *Batman, macrofungi, taxonomy, Turkey.*

GİRİŞ

Biyolojik zenginliklerimizin arasında önemli bir yeri olan makrofunguslar, faydalı ve zararlı yönleriyle çok eski yıllardan beri insanoğlunun ilgisini çekmiş ve birçok araştırmacının da ilgi alanı olmuştur. Ülkemizde yetişen makrofungusların belirlenmesine yönelik çalışmalarda son yıllarda belirli bir artış görülmesine karşın henüz mantar florası tam olarak çıkarılamamıştır (Sesli ve Denchev 2005). Batman yöresinde yetişen makrofungusların belirlenmesine yönelik ilk çalışma Yeşil ve Yıldız (2004) tarafından yapılmıştır. Bu çalışmada toplam 35 makrofungus taksonu belirlenmiştir.

Yenen mantar florası bakımından oldukça zengin olan yurdumuzda, bu zenginlik yöresel halk tarafından yeterince değerlendirilememektedir. Yöresel olarak değerlendirilen ve tüketilen mantar sayısının yöreden yöreye farklılık göstermesine karşın; 2-28 takson arasında değiştiği bildirilmiştir (Uzun 2004). Bu da doğal olarak yetişen yenen makrofunguslardan yararlanma oranının ne kadar düşük olduğunu göstermektedir.

Yapılan çalışmalara göre zehirli mantarların

ülkemizde yetişen makrofunguslar içinde yaklaşık %11 lik bir paya sahip olduğu belirlenmiştir (Uzun 2004). Bu da ülkemizin yenen mantar florasının zenginliği yanında, zehirli mantarlar yönünden de zengin olduğunu göstermektedir. Halkımız bu konuda yeterince bilgilendirilmediğinden dolayı zaman zaman ölümle sonuçlanan zehirlenme vakalarının meydana geldiği bilinmektedir.

Batman İli, doğusunda Siirt, batısında Diyarbakır, kuzeyinde Muş ve Bitlis, güneyinde Mardin İli ile çevrili olan, 41° 10' ve 41° 40' doğu boylamları ile 38° 40' ve 37° 50' kuzey enlemleri arasında yer alan İlin rakımı 540 m'dir (Anonymous 2001). Batman yarı kurak, soğuk ve en az yağışların yaz mevsiminde kaydedilmesi ile toplam yaz yağışları 200 mm'den düşük olduğundan dolayı Akdeniz ikliminin etkisi altındadır (Akman 1990). Yörede yıllık ortalama sıcaklık 16,4°C ve yıllık ortalama yağış ise 500,9 mm'dir (Anonymous 2004). Yörede ormanlık alanlar az olmasına karşın zengin bir step vejetasyonu hâkimdir. Araştırma alanında yayılış gösteren ve mantarların yayılışında doğrudan etkili olan ağaç ve çalı formları şunlardır: *Quercus infectoria*

Olivier, *Quercus inthaburensis* Decne, *Quercus cerris* L., *Pinus brutia* Ten., *Crateagus* sp., *Rubus* sp., *Rosa canina* L., *Rhamnus catharticus* L., *Verbascum* sp., *Rumex* sp., *Elymus repens* (L.) Gould, *Paliurus spina-christi* Miller, *Vitex agnus-castus* L. ve *Gundelia tournefortii* L.'dir (Anonymous 2001).

Bu çalışma ile yörede yetişen makrofungusların belirlenmesi ve yeni kayıt ilavesi ile Ülkemiz makrofunguslarına katkı sağlanması amaçlanmıştır.

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırma materyalini oluşturan makrofungus örnekleri 2002-2004 yılları arasında Batman yöresinde periyodik olarak yapılan arazi çalışmaları ile toplanmıştır. Arazi çalışmaları sırasında yörede toplanan mantarların morfolojik ve ekolojik özellikleri ile yörede tanınıp tanınmadığı arazi defterine kaydedilmiştir.

Araziden laboratuvara taşınan mantar örnekleri bölümümüz mikoloji laboratuvarında spor baskısı alındıktan sonra kurutulmuşlardır. Sporların incelenmesinde spor baskılarından yararlanılmıştır. Spor özellikleri türün teşhisinde kullanılmıştır.

Arazi ve laboratuvar çalışmaları sonucunda elde edilen veriler birleştirilerek ilgili literatür (Watling 1978, Phillips 1981, Moser 1983, Breitenbach ve Kränzlin 1984-2000, Orton 1986, Buczacki 1989, Dahncke ve Dahncke 1989, Ellis ve Ellis 1990, Jordan 1995, Moser ve Jülich 1996 ve Kibby 1997) yardımı ile örneklerin tanıları yapılmıştır.

Teşhisleri yapılan mantar örnekleri Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü Mikoloji laboratuvarında saklanmaktadır.

BULGULAR

Teşhisi yapılan makrofungus taksonları liste halinde sunulurken, habitatları, toplandıkları yerler, toplanma tarihleri ve şahsi herbaryum numaraları (D: Demir) verilmiştir. Ayrıca yeni kayıt olan taksonların deskripsiyonları da verilmiştir.

Classis: ASCOMYCETES

Familya: Morchellaceae

1. *Morchella elata* Fr.: Fr.

Kozluk, Parmakkapı Köyü, dut ağacı altı (02.05.2003) D, 145.

2. *Morchella vulgaris* (Pers.) Boud.

Kozluk, Kahveci Köyü, dut ağacı altı (26.04.2002) D, 007.

Familya: Helvellaceae

3. *Helvella acetabulum* (L.: Fr.) Quél.

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, dut ağacı kovuğu

(05.05.2003), D, 155.

4. *Helvella lacunosa* Afzel.: Fr.

Kozluk, Parmakkapı Köyü, su kenarı, kavak ağacı altı (18.04.2004) D, 178.

Familya: Terfeziaceae

5. *Terfezia boudieri* Chatin

Batman, Oymataş Köyü, step (16.04.2002) D, 001.

Classis: BASIDIOMYCETES

Familya: Lycoperdaceae

6. *Bovista plumbea* Pers.: Pers.

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, çayırılık (22.04.2003) D, 097.

7. *Lycoperdon atropurpureum* Vittad.

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, çayırılık (22.04.2003) D, 103.

Familya: Geastraceae

8. *Geastrum schmidelii* Vittad.

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, çayırılık (23.11.2003) D, 168.

Familya: Nidulariaceae

9. *Cyathus olla* (Batsch) Pers.

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, buğday tarlası (22.04.2003) D, 106.

Familya: Sclerodermataceae

10. *Astraeus hygrometricus* (Pers.) Morgan

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, step (26.04.2004) D, 187.

Familya: Polyporaceae

11. *Cerrena unicolor* (Bull.: Fr.) Murrill

Kozluk, Parmakkapı Köyü, kesilmiş ağaç kütüğü üzeri (18.04.2004) D, 170.

12. *Dichomitus campestris* (Quél.) Dom.& Orl. (= *Coriolellus campestris* (Quél.) Bond., = *Trametes campestris* Quél.

Makroskobik ve Mikroskobik Özellikleri

Fruktifikasyon organı yastık şeklinde, tamamı porlarla kaplı, 3-5 cm x 0,5-1 cm boyutlarında, üst yüzeyindeki tüpler kalıcı özellikte, krem veya soluk tahta renginde, kenarları sonradan siyah renge dönüşür. Porları düzensiz poligonol şekilde ve büyük yapıda, fruktifikasyon yıllık olarak tabakalaşmış yapıda, trama parlak, tahta renginden sarımsı-kahverengiye kadar değişen renklerde, mantarlaştırmış veya az çok yumuşak yapıdadır. Genellikle tek veya birkaç fruktifikasyon organı bir gövde üzerinde bulunur. Bulunduğu ağaçta beyaz çürüklüğe sebep olur. Sporları 9-12,5x3,5-4,5 µm boyutlarında, dar elips şeklinde, yüzeyi düz, beyaz renkli ve

damlalıdır.

Dichomitus campestris'in araştırma yöremizde asma dallarının desteklenmesinde kullanılan ölü fındık dalları üzerinde yetiştiği tespit edilmiştir.

Literatüre göre yenmeyen bu tür (Breitenbach ve Kränzlin (1986), araştırma yöremizde tanınmamaktadır.

Batman, Çamlıca Mah., Bahçe içi, ölü fındık dalları üzeri (29.03.2003) D, 047.

13. *Fomes fomentarius* (L.: Fr.) Fr.

Sason, merkez, Sevek piknik alanı, çınar ağacı üzeri (11.05.2004) D, 218.

14. *Lentinus tigrinus* (Bull.: Fr.) Fr.

Gercüş, Kozlu Köyü, kavak kütüğü üzeri (01.05.2004) D, 189; Hasankeyf, Aksu Köyü, kavak kütüğü üzeri (01.05.2004) D, 192.

15. *Polyporus rhizophilus* (Pat.) Sacc.

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, step (22.04.2003) D, 049.

16. *Polyporus squamosus* (Huds.: Fr.) Fr.

Kozluk, Parmakkapı Köyü, kesilmiş ağaç kütüğü üzeri (18.04.2004) D, 002.

Familiya: Stereaceae

17. *Stereum hirsutum* (Willd.: Fr.) Gray

Hasankeyf, Şelale bahçeleri, meşe kütüğü üzeri (02.05.2004), D, 205; Sason, Sevek piknik alanı, kabuğu soyulmuş meşe ağacı üzeri (11.05.2004), D, 210.

Familiya: Schizophyllaceae

18. *Schizophyllum commune* Fr.: Fr.

Hasankeyf, Şelale bahçeleri, kesilmiş ağaç kütüğü üzeri (02.05.2004) D, 207.

Familiya: Auriculariaceae

19. *Auricularia mesenterica* (Dicks.: Fr.) Pers.

Sason, Sevek piknik alanı, meşe ağacı üzeri (11.05.2004) D, 212.

Familiya: Hymenochaetaceae

20. *Phellinus igniarius* (L.: Fr.) Quél.

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, palamut ağacı üzeri (22.04.2003) D, 053; Kozluk, Kahveci Köyü, dut ağacı üzeri (26.04.2002) D, 011.

21. *Phellinus punctatus* (Fr.) Pilát

Gercüş, Kozlu Köyü, kesilmiş ağaç kütüğü üzeri (01.05.2004) D, 197.

22. *Phellinus robustus* Bourdo & Galzin

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, palamut ağacı üzeri (22.04.2003) D, 057.

Familiya: Ganodermataceae

23. *Ganoderma applanatum* (Pers.) Pat.

Kozluk, Parmakkapı Köyü, kavak kütüğü üzeri (18.04.2004), D, 172. Sason, Sevek piknik alanı, kavak ağacı üzeri (11.05.2004), D, 214.

24. *Ganoderma lucidium* (Curtis : Fr.) P. Karst.

Gercüş, Kozlu Köyü, meşe kütüğü üzeri (01.05.2004) D, 199.

Familiya: Pleurotaceae

25. *Pleurotus eryngii* (DC.: Fr.) Quél.

Sason, Meydan Dağı etekleri, step (11.05.2004) D, 217.

26. *Pleurotus ostreatus* (Jacq.: Fr.) P. Kumm.

Kozluk, Parmakkapı Köyü, kavak kütüğü üzeri (02.05.2003) D, 140.

Familiya: Tricholomataceae

27. *Melanoleuca excissa* (Fr.: Fr.) Singer

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, çayırılık (22.04.2003) D, 063.

28. *Melanoleuca melaleuca* (Pers.: Fr.) Murrill

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, karışık orman (22.04.2003)) D, 068.

29. *Melanoleuca paedida* (Fr.) Kühner & Maire

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, karışık orman (22.04.2003) D, 069.

30. *Melanoleuca subalpina* (Britzelm) Bresinsky & Stangl

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, çayırılık (29.04.2003) D, 112.

31. *Mycena epipterygia* (Peck) M. Geest. var. *splendidipes* Peck. (= *Mycena splendidipes* Peck.)

Makroskopik ve mikroskopik özellikleri

Şapka 1,8-2,5 cm çapında, genç mantarlarda yarı küresel, yaşlı mantarlarda konveks, yüzeyi düz, parlak, hemen hemen merkeze kadar hafif bir şekilde yarıklı, açık zeytinimsi-kahverengiden koyu kahverengi renge kadar değişen renklerde, merkezi daha koyu, kenarlara doğru renk soluklaşır. Nemli olduğunda yapışkanimsi, kutikula soyulabilir özellikte, kenarları yarıklı ve dalgalıdır. Etili kısım beyaz, ince, tadı ve kokusu hoşça giden özellikte değildir. Lameller beyaz, beyazımsı-krem renkli, geniş, dişli ve decurrenttir. Kenarları düz, iplik gibi sayılabilir özelliktedir. Sap 3-7x0,1-0,3 cm boyutlarında, silindirik, yüzeyi düz, parlak, nemli, açık limon-sarımsı renkte ve içi boş, sap üzerindeki korteks bir deri ve bir streç membran gibi soyulabilir özelliktedir. Sporları 7,5-11x6-8 µm boyutlarında, genişçe elipsoid, düz, beyaz renkli ve damlalıdır. Spor tozları soluk krem renklidir

Mycena epipterygia var. *splendidipes*, araştırma

yöremizde ormanlık alanda yetiştiği tespit edilmiştir. Literatüre göre yenen bu takson Phillips (1981), yöre halkı tarafından tanınmamaktadır.

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, karışık orman (22.04.2003) D, 072.

Familiya: Pluteaceae

32. *Amanita vittadinii* (Mor.) Vittad.

Makroskobik ve mikroskobik özellikleri

Şapka 5-15 cm çapında, beyaz veya grimsi-beyaz renkli, yüzeyi beyaz renkli ve yuvarlağımsı kristal veya pul şeklinde velum kalıntıları taşır. Şapka kenarları oluklu veya çizgili değildir. Lameller serbest, genç mantarlarda beyaz, olgun mantarlarda ise sarımsı renktedir. Sap 10-16x1-2,5 cm boyutlarında, silindirik, annulusun altında genellikle halkasal ve zonlu velum kalıntıları taşır. Volva beyaz renklidir. Sporları 9-15x6,5-11 µm boyutlarında, genişçe elipsoid, beyazımsı renkte ve yüzeyi düzdür. Spor tozları beyazımsı renktedir.

Amanita vittadinii, araştırma yöremizde çayırılık alanda yetiştiği tespit edilmiştir. Literatüre göre yenen bu tür Moser (1983), yörede tanınmamaktadır.

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, çayırılık (29.04.2003) D,124; Beşiri, Doğankavak Köyü, çayırılık (21.05.2004) D, 220.

33. *Pluteus cinereofuscus* J.E. Lange

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, karışık orman (22.04.2003) D, 077.

34. *Pluteus romellii* (Britzelm) Sacc.

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, kavak ağaçları altı (22.04.2003) D, 085.

35. *Volvarella bombycina* (Schaeff.: Fr.) Singer

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, çayırılık (29.04.2003) D, 120.

36. *Volvarella gloiocephala* (DC.) Boekhout & Enderle

Kozluk, Kahveci Köyü, buğday tarlası (30.05.2002) D, 022.

37. *Volvarella volvaceae* (Bull.: Fr.) Singer

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, çayırılık (22.04.2003) D, 089.

Familiya: Agaricaceae

38. *Agaricus bitorquis* (Quél.) Sacc.

Batman, merkez, Karşıyaka Mah., Bahçe içi, dut ağacı altı (02.05.2003) D, 139.

39. *Agaricus campestris* L.: Fr.

Beşiri, Doğankavak Köyü, çayırılık (21.05.2004) D, 224; Kozluk, Yeniçağlar Köyü, çayırılık

(19.11.2003) D, 160.

Familiya: Coprinaceae

40. *Coprinus atramentarius* (Bull.: Fr.) Fr.

Batman, Diyarbakır Cad., Öğretmenevi bahçesi, sarmaşık altı (30.09.2002) D, 032.

41. *Coprinus comatus* (O.F. Müll.: Fr.) Pers.

Beşiri, Doğankavak Köyü, çayırılık (21.05.2004) D, 225.

42. *Coprinus micaceus* (Bull.: Fr.) Fr.

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, dut ağacı altı (29.04.2003) D, 128; Gercüş, Kozlu Köyü, dut ağacı altı (01.05.2004) D, 200; Beşiri, Bilek Köyü, dut ağacı altı (21.05.2004) D, 228.

43. *Coprinus niveus* (Pers.: Fr.) Fr.

Kozluk, Kahveci Köyü, sığır gübresi üzeri (26.04.2002) D, 004.

44. *Psathyrella ammophila* (Durieu. & Lév.) P.D.

Orton

Batman, Çayüstü Köyü, kumlu alan (20.04.2004) D, 182.

45. *Psathyrella candolleana* (Fr.: Fr.) Maire

Kozluk, Kahveci Köyü, çalılık (26.04.2002) D, 005.

46. *Psathyrella piluliformis* (Bull.: Fr.) P.D. Orton

Kozluk, Parmakkapı Köyü, ağaç kütüğü üzeri (18.04.2004) D, 176.

Familiya: Bolbitiaceae

47. *Agrocybe dura* (Bolton : Fr.) Singer

Kozluk, Kahveci Köyü, nohut tarlası (30.04.2003) D, 142.

48. *Conocybe albipes* Hauskn.

Batman, Diyarbakır Caddesi, gübre üzeri (22.04.2003) D, 096.

Familiya: Strophariaceae

49. *Stropharia coronilla* (Bull.: Fr.) Fr.

Kozluk, Yeniçağlar Köyü, çayırılık (29.04.2003) D, 130; Kozluk, Yeniçağlar Köyü, çayırılık (23.11.2003) D, 166.

Familiya: Cortinariaceae

50. *Inocybe rimosa* (Bull.: Fr.) P. Kumm.

Gercüş, Kozlu, incir ağacı altı (01.05.2004) D, 201.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Batman yöresinde yetişen makrofunguslar üzerinde yapılan bu çalışma ile 21 familiya'ya ait toplam 50 makrofungus taksonu tespit edilmiştir. Yeşil ve Yıldız (2004) tarafından yapılan çalışma ile belirlenen taksonlarla birlikte yörede belirlenen takson sayısı 76'ya ulaşmıştır.

Bu çalışma ile belirlenen 9 takson daha önce yapılan çalışmada da tespit edilmiştir (Yeşil ve Yıldız 2004). Bunlar; *Morchella vulgaris*, *Coprinus atramentarius*, *C. comatus*, *C. micaceus*, *Inocybe rimosa*, *Pleurotus ostreatus*, *Volvariella gloiocephala*, *Schizophyllum commune* ve *Fomes fomentarius*'tur. Bu taksonlar habitat tercihleri bakımından çok seçici olmadıklarından dolayı genellikle yaygındırlar.

Yörede belirlenen tüm makrofungusların, araştırma yöresine yakın bölgelerde yapılan çalışmalarla (Gücin 1990, Işıloğlu ve Öder 1995, Demirel 1996, Yıldız ve Ertekin 1997) karşılaştırıldığında benzerlik oranları sırasıyla Diyarbakır %71, Elazığ %46, Van %40 ve Malatya ile %36 olduğu görülmektedir. Bu benzerliğin iklim, habitat ve floradan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Bu çalışma ile tespit edilen 50 taksonun 24'ü yenen, 24'si yenmeyen ve 2 tanesi ise zehirlidir. Yenen türler toplam türlerin %48'ini, yenmeyen türler %48'ini, zehirli türler ise %4'ünü oluşturmaktadır. Yenen taksonlar şunlardır: *Helvella lacunosa*, *Morchella elata*, *Terfezia boudieri*, *Bovista plumbea*, *Polyporus squamosus*, *Pleurotus eryngii*, *P. ostreatus*, *Melanoleuca excissa*, *M. melaleuca*, *M. paedida*, *M. subalpina*, *Mycena epipterygia* var. *splendidipes*, *Pluteus romellii*, *Volvariella bombycina*, *V. gloiocephala*, *V. volvaceae*, *Agaricus bitorquis*, *A. campestris*, *Coprinus comatus*, *C. micaceus*, *Psathyrella candolleana*, *Agrocybe dura*, *Stropharia coronilla*'dır.

Yöre genelinde tanınan ve yenen taksonlar şunlardır: *Terfezia boudieri*, *Pleurotus eryngii* ve *Agaricus campestris*'tir. Yenen mantarların büyük bir kısmının yöre halkı tarafından yeterince tanınmadığı ve zehirlenme korkusuyla yenmediği belirlenmiştir. Yörede toplanan mantarlar yöre halkı tarafından genel olarak yeraltı ve yerüstü mantarları olmak üzere 2 grup olarak ayırt edilmektedir. Yöresel adıyla yeraltı mantarları "bınerd", yerüstü mantarları ise "kümık" olarak tanınmaktadır. Araştırma yöresinde toplanıp yenen "bınerd" olarak adlandırılan

Terfezia boudieri mantarı yöresel halk tarafından tanınmakta, toplanmakta ve pazarlarda 2002 yılı verileriyle kilosu 8 YTL'ye alıcı bulduğu tespit edilmiştir.

Yörede tespit edilen yenmeyen taksonlar şunlardır: *Helvella acetabulum*, *Lycoperdon atropurpureum*, *Gastrum nanum*, *Cyathus olla*, *Astraeus hygrometricus*, *Cerrena unicolor*, *Dichomitus campestris*, *Fomes fomentarius*, *Lentinus tigrinus*, *Polyporus rhizophilus*, *Stereum hirsutum*, *Schizophyllum commune*, *Auricularia mesenterica*, *Phellinus igniarius*, *Ph. punctatus*, *Ph. robustus*, *Ganoderma applanatum*, *G. lucidium*, *Pluteus cinereofuscus*, *Amanita vittadinii*, *Coprinus niveus*, *Psathyrella ammophila*, *P. hydrophila* ve *Conocybe albipes*'dir.

Araştırma yöresinde belirlenen zehirli taksonlar ise *Coprinus atramentarius* ve *Inocybe rimosa*'dır. Resmi kayıtlara göre yörede mantar zehirlenme vakalarının olmaması, halkın iyi tanımadığı mantarları yemekten kaçınmasıyla açıklanabilir.

Araştırma yöresinde tespit edilen taksonlardan *Cerrena unicolor*, *Fomes fomentarius*, *Lentinus tigrinus*, *Polyporus squamosus*, *Schizophyllum commune*, *Phellinus igniarius*, *Ph. punctatus*, *Ph. robustus*, *Ganoderma applanatum* ve *Stereum hirsutum* ağaçlarda beyaz çürüklüğe neden olmaktadır.

Diğer yandan yörede tespit edilen taksonlardan *Amanita vittadinii*, *Dichomitus campestris* ve *Mycena epipterygia* var. *splendidipes*, ilk defa bu çalışma ile belirlenmiş ve ülkemizin mantar florasına yeni kayıt olarak ilave edilmiştir. Bu 3 takson toplam taksonların %6'sını oluşturmaktadır. Böylece bu çalışmamızın amaçlarından biri olan ülkemizin mantar florasının zenginleşmesine bir katkı sağlanmıştır.

TEŞEKKÜR

Bu çalışma Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Başkanlığı'nca 2003-FED-043 no'lu proje ile desteklenmiştir. Maddi katkılarından dolayı YÜBAP başkanlığı yönetici ve çalışanlarına teşekkür ederiz.

KAYNAKLAR

- Anonymous (2001) Batman İli Master Planı. Batman İl Tarım Müd., Batman.
 Anonymous (2004) Devlet Meteoroloji İşleri, Meteoroloji Bülteni. Devlet Meteoroloji İşleri Gen., Müd., Ankara.
 Akman Y (1990) İklim ve Biyoiklim. Palme Yayınları, Ankara.
 Breitenbach J, Kränzlin F (1984-2000) Fungi of Switzerland. Vol. 1-5, Verlag Mykologia Luzern, Luzern.
 Buczacki S (1989) Fungi of Britain and Europe. William Collins Sons & Co Ltd., Glasgow.
 Dahncke MR, Dahncke SM (1989) 700 Pilze in Farbfotos. AT Verlag Aarau, Stuttgart.

- Demirel K (1996) Van Yöresi Makrofungusları. *Türk J Bot* 20, 2, 165-169.
- Denis RB (1995) *Mushrooms: Poisons and Panaceas*. W.H. Freeman and Co., New York.
- Ellis MB, Ellis JP (1990) *Fungi Without Gills (Hymenomycetes and Gasteromycetes) An Identification Handbook*. Chapman and Hall, London.
- Gücin F (1990) Elazığ Çevresinde Belirlenen Makrofunguslar. *Türk J Bot* 14, 3, 171-177.
- Işıloğlu M, Öder N (1995) Malatya Yöresinin Makrofungusları. *Türk J Bot* 19, 321-324.
- Jordan M (1995) *The Encyclopedia of Fungi of Great Britain and Europe*. David ve Charles Book Co., Edinburgh.
- Kibby G (1997) *An Illustrated Guide to Mushrooms and Other Fungi of Britain and Northern Europe*. Parkgate Books Ltd., London.
- Moser M (1983) *Keys to Agarics and Boleti*. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart.
- Moser M, Julich W (1996) *Colour Atlas of Basidiomycetes*. Vol. 1-4, Gustav Fischer Verlag, Stuttgart.
- Orton PD (1986) *British Fungus Flora Agaricales and Boleti 4: Pluteaceae, Pluteus ve Volvariella*. Royal Botanic Garden, Edinburgh.
- Phillips R (1981) *Mushrooms and Other Fungi of Great Britain and Europe*. Pan Books Ltd., London.
- Sesli E, Denchev CM (2005) Checklists of the Myxomycetes and Macromycetes in Turkey. *Mycologia Balcanica* 2, 119-160.
- Uzun Y (2004) Ardahan ve Iğdır Yöresinde Yetişen Makrofunguslar Üzerinde Taksonomik Bir Araştırma. Doktora Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Biyoloji Anabilim Dalı, Van.
- Watling R (1973) *Identification of the Larger Fungi*. Hulton Educational Publications Ltd., Great Britain.
- Watling R, Gregory NM (1987) *British Fungus Flora, Agarics and Boleti 5: Strophariaceae & M Coprinaceae*, Royal Botanic Garden, Edinburgh.
- Yeşil ÖF, Yıldız A (2004) Contributions to The Macrofungi Flora of Batman Province. *Fırat Üniversitesi Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi* 1, 11-16.
- Yıldız A, Ertekin A.S (1997) Contributions to The Macrofungal Flora of Diyarbakır. *Türk J Bot* 21, 4, 119-122.